

Інна Іванівна Андрушко: «Працювати чесно, відкрито, виключно в межах закону і лише на розвиток університету»

Перший рік на відповідальній посаді проректора з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків у професора, доктора медичних наук Андрушко Інни Іванівни припав на воєнний час. Вона погодилась розповісти «Молодому медику» про неочікувані виклики, поточний стан роботи з іноземними студентами та плани — нагальні й перспективні.

Розкажіть, будь ласка, нашим читачам, як Ви прийшли у професію лікаря, кого вважаєте своїми вчителями?

Наша родина жила у Бершаді Вінницької області. Після восьмого класу я вступила до Бершадського медичного училища, закінчила його з відзнакою. І далі на сімейній раді ми вирішили, що продовжуватимемо здобувати медичну освіту у Вінницькому медичному інституті. Тоді це видавалося логічним вибором. І хоча на перший погляд здавалося, що цей вибір був обумовлений просто збігом обставин, зараз є усвідомлення, що то була доля.

Все в житті відбувається у належний час і в потрібному місці. І сьогодні, споглядаючи назад, я вдячна долі, що вступила до найкращого медичного закладу України, зnanому не лише на Поділлі, а й далеко за межами України, навчалась у ньому. Пишаюся, що саме у Вінницькому медичному університеті пройшов мій розвиток, моє становлення — шлях від лаборанта до сьогоднішньої посади.

Кожний важливий етап в моєму житті завжди був пов'язаний зі змінами, до яких мала адаптуватися, мобілізуватися. Не все давалося легко, але я завжди намагалася опанувати те, чого ще не вмію, працювати з максимально можливою віддачею. Водночас на кожному важливому відтинку професійного розвитку мені таланило спілкуватися, співпрацювати з висококваліфікованими фахівцями, творчими, мудрими наставниками та особистостями, які зумовили широту мого шляху, визначили напрямок моєї наукової діяльності.

Якщо говорити про кандидатську дисертацію, мені пощастило, що я працювала на кафедрі (каф. внутрішньої медицини №1 — ред.) з

професоркою, докторкою мед. наук Валентиною Костянтинівною Серковою, з чудовим педагогом, науковцем, лікарем, мудрою жінкою. Докторську роботу я виконувала з іншим своїм наставником — видатним вченим нашого університету, неперевершеним, талановитим біохіміком, непересічною особистістю, людиною, яка любила життя у всіх його барвах, — професором Олександром Олексійовичем Пентюком. Звичайно, на кожному етапі важливу роль відігравав академік НАМН України професор Василь Максимович Мороз, без підтримки якого, сприяння та розуміння не було б мого старту.

І навіть призначення мене проректором — це вияв великої довіри Василя Максимовича. Нові обов'язки були складними для мене, незвичними, але я намагалася працювати так, щоб не підвести ректора.

Які пріоритети Ви визначили для себе, коли були призначені на посаду проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків?

Працювати чесно, відкрито, виключно в межах закону і лише на розвиток університету.

Ваша теперішня робота вимагає постійної уваги до людей, безлічі різноманітних документів, заглиблення в юри-

дичні тонкощі, модерування багатьох процесів. Які секрети допомагають Вам все встигати?

До минулого року я не займалась адміністративною роботою. Для мене це було надзвичайно відповідальним, новим складним етапом діяльності, і дотепер виникають питання, які потребують опанування, аналізу, заглиблення.

А особливих секретів немає. Ранній підйом. Кава — й початок роботи за комп'ютером. Обов'язково планування робочого дня, а ввечері — перевірка за чеклістом, що зроблено, а що ні. Потреба та бажання постійно чомусь навчатись. А найголовніше, це підтримка моєї родини: дорогих батьків, брата, доньки та онучка.

Ви прийняли посаду, а з нею — певну систему роботи. Але так сталося, що буквально через два тижні початок війни спричинив фундаментальні зміни як у житті всіх українців, так і у роботі університету. Як вдалося опанувати ситуацію і як зараз ВНМУ працює з іноземними студентами?

Виклики, хоч і не такі масштабні, почалися з перших днів призначення. Напередодні офіційного призначення та прийняття справ, у четвер (3 лютого 2022 р. — ред.) мені зателефонували о сьомій ранку, що швидко до лікарні доправили нашого іноземного студента без свідомості. Далі — організація візиту Надзвичайного та Повноважного Посла Ісламської Республіки Пакистан в Україні (візит співпав з днем народження проректорки — ред.).

Розпочата 24 лютого війна російі проти України суттєво вплинула на всі аспекти життєдіяльності держави в цілому та, зокрема, наклала відбиток на роботу університету, вплинувши на провадження освітнього процесу, вступну кампанію 2022/2023 року та на міжнародну діяльність.

У лютому 2022 року у нас було до 3 тис. іноземних студентів, яких за перший тиждень війни ми мали евакуювати з Вінниці: довелося розв'язувати проблеми з транспортом, пальним, перетином кордону.

Пережили евакуацію — почалися

відрахування студентів за власним бажанням. Першою та найголовнішою причиною була війна. По-друге, у більшості іноземних країн, першою чергою Медичною радою Індії, заборонене онлайн-навчання. А найчисельнішою діаспорою ВНМУ ім. М.І.Пирогова залишається саме індійська. Отже, почалась підготовка академічних довідок: виявилось, що така процедура не стандартизована, немає чіткого алгоритму, не визначені терміни.

Тобто щодень — це нові виклики. Незважаючи на всі складнощі, у 2022 році на перший курс було зараховано 72 іноземних громадян за ступеннями, спеціальностями, освітніми програмами, формами навчання відповідно до ліцензії та 37 здобувачів освіти поновлено на навчання в університеті на різних курсах та спеціальностях. Від початку війни більше ніж 500 наших студентів-іноземців, переважно старших курсів, повернулись до України.

У поточному навчальному році навчання проводиться у змішаному форматі. Частина предметів викладається онлайн, інші — офлайн. Більшість іноземних студентів за наявних обставин, на жаль, займаються дистанційно.

Впродовж весняного семестру 2022 р. разом із помічником посла Індії в Україні Резніковим Ю.П. ми провели дослідження щодо того, як дистанційний формат впливає на якість навчання. Адже зрозуміло, що в медичній освіті багато важить практичний компонент освітньої програми, і та ж Медична рада Індії, зокрема, вимагає, щоб студент мав щонайменше рік практичних занять.

Проведене опитування студентів медичних ЗВО України та аналіз результатів засвідчив, що понад 50% не відмічають погіршення якості надання освітніх послуг в онлайн-форматі, водночас понад 70% здобувачів освіти вказали на зниження якості саме практичної підготовки, відсутність чи суттєве обмеження можливості навчатись безпосередньо біля ліжка пацієнта.

На мою думку, в медичних закладах освіти можуть бути використані окремі елементи дистанційної освіти. Це регламентовано і нормативно-правовими актами нашої держави, у нашому університеті розроблені відповідні положення.

Але саме елементи: як-то відеолекції, консультації. Такий формат важливий, особливо для іноземних студентів задля збереження комунікації з ними. Натомість оволодіння практичним компонентом освітніх програм, набуття практичних навичок та вмінь, наочний розбір клінічних випадків потребують роботи в клініці, в симуляційних центрах.

Окрім цього, війна закцентувала, висвітлила слабкі місця та окреслила нові виклики — стосовно програм академічної мобільності, програм обміну, наявності філій університету у безпечних місцях, країнах.

Ми почали працювати над цим запитом. Але проблема не у відсутності бажання чи браку викладачів для реалізації програм мобільності, а у певних юридичних, адміністративних та організаційних моментах, які не можна вирішити швидко, — і наразі вони не є повністю вирішеними.

До нас звертались університети з Грузії, Азербайджану стосовно програм обміну, але пропозиції, що надходили, на сьогодні є не зовсім прийнятними для університету в юридичному та інших аспектах. Задля організації програм академічної мобільності, стажувань і практичної підготовки здобувачів вищої освіти у 2022 році підписано договір про співпрацю з Університетом Яна Кохановського у місті Кельце та тривають перемовини з медичним інститутом Ягеллонського університету у Кракові.

Сподіваюся, що до початку нового навчального року ми зможемо реалізувати ці домовленості, наміри на перспективу. Натомість маю міцну віру в те, що закінчиться війна і всі наші іноземні студенти повернуться до України, що ми відновимо в повному обсязі аудиторну форму навчання.

Якби зараз Вам як проректору надали необмежений фінансовий карт-бланш на реалізацію будь-яких проєктів, щоб ви зробили першочергово?

Насамперед хочу зазначити, що наш університет під багаторічним керівництвом Василя Максимовича Мороза досяг визначних успіхів у всіх аспектах діяльності. А необхідність тих кроків, мрій, бажань за наявності необмеженого фінансового карт-бланшу, які я зараз окреслю, обумовлена тим, що сучасний світ вимагає нових підходів, змін у стандартизації низки процесів, їх уніфікації, вимагає нового ритму в багатьох аспектах діяльності університету.

Для збереження й збільшення контингенту студентів-іноземців, розширення географії країн у першу чергу потрібно пройти акредитацію у Незалежній агенції з акредитації та рейтингу (IAAR) і отримати сертифікат міжнародної інституційної акредитації. Це дозволить визнавати диплом ВНМУ у багатьох країнах світу, адже чимало наших випускників підтверджують свої дипломи в американських вишах.

Зокрема, у співпраці з ECFMG

(Educational commission for foreign medical graduates) США було підтверджено близько 100 документів випускників ВНМУ ім. М.І. Пирогова за різні роки випусків. До 2024 р. наші дипломи ще можуть визнаватись без сертифіката IAAR, далі це стане неможливим.

За підтримки в.о. обов'язків ректора Вікторії Вікторівни Петрушенко зроблено перший крок в цьому напрямку — подано заявку на акредитацію, очікуємо на відповідь. Як показує аналіз вимог до проходження акредитації, процес акредитації є досить тривалим і за інтенсивної та злагодженої нашої роботи у рамках термінів, визначених Агенцією, він займе близько півтора року.

Враховуючи досвід останнього року, могу сказати, що потрібна постійна активна промоція університету — не разова, а ґрунтовна й послідовна. Оновлення, осучаснення сайту, відеоматеріалів, насамперед вдосконалення вебсторінки факультету підготовки іноземних громадян.

Необмежений фінансовий карт-бланш використала б на модернізацію нашого симуляційного центру з оснащенням сучасними тренажерами, на яких можна буде відпрацьовувати та вдосконалювати практичні навички роботи зі стандартизованим пацієнтом відповідно до стандартів кращих практик.

Деяко доповнила б освітні програми саме з орієнтацією на потреби іноземних студентів з урахуванням міжнародних стандартів у галузі медичної освіти. Бо у деяких питаннях зараз ми бачимо відмінність у підходах, і багато що треба узгодити. Це потребує великої роботи і, безумовно, коштів.

Якщо говорити про міжнародну діяльність глобально, то цей напрямок потребує розробки й втілення стратегії інтернаціоналізації — як в освітній, так і в науковій сфері: чेरез створення спільних освітніх програм, програми подвійних дипломів, розширення програм академічної мобільності, співпраці в рамках міжнародних проєктів, отримання грантів. Можливо, на часі розробка власних проєктів. Все це потребує, звичайно, суттєвих фінансових вкладень та людських ресурсів.

Маю переконання, що такі заходи на часі та необхідні. Й сподіваюся — вони будуть втілені, реалізовані, бо співпало так, що багато з моїх задумів є частиною стратегії розвитку, яку нещодавно запропонувала в. о. обов'язків ректора Вікторія Вікторівна Петрушенко. Впевнена, що спільними зусиллями усіх ми зможемо модернізувати університет й інтегрувати його до європейського освітньо-наукового простору.

Спількувалась Тетяна Ігнатівна